

ORIENTACIONS PER A LA VERIFICACIÓ I IMPLANTACIÓ DE FORMACIÓ DUAL A LES TITULACIONS UNIVERSITÀRIES OFICIALS¹

INTRODUCCIÓ

Un sistema d'educació dual combina aprenentatges en una empresa i educació en una escola professional o universitat. Es poden trobar moltes definicions i termes diferents per referir-se a aquesta modalitat d'educació que combina formació a la universitat i a l'empresa. Per exemple, el Cedefop el defineix com aquell ensenyament o formació que combina períodes lectius al centre educatiu amb d'altres de pràctiques en un centre de treball². També la integració d'aprenentatge teòric i pràctic o el procés d'unir l'aprenentatge formal i el treball productiu, o teoria i pràctica³. En el món anglosaxó probablement el terme més emprat és *work-integrated learning*.

Es un procés de formació que inclou tres actors principals que són l'alumnat, les persones tutores a les entitats col·laboradores i el professorat del centre universitari⁴.

La formació en alternança a l'entitat col·laboradora/formació al centre pot tenir lloc a intervals setmanals, mensuals o anuals. En funció de país i de la seva legislació, les persones que hi participen poden tenir una relació contractual amb l'entitat col·laboradora, i / o percebre una remuneració.

1. DESCRIPCIÓ DEL TÍTOL

La formació dual pot estar dirigida a un grup concret d'estudiants de la titulació o a la totalitat de l'alumnat. En qualsevol cas, la titulació ha **d'incloure a l'oferta de places també aquelles que corresponguin a la formació dual**.

En els informes de seguiment s'hauran d'aportar les dades corresponents a la distribució de l'alumnat entre els centres no universitaris que col·laboren en la formació dual.

Per considerar que una titulació és dual s'ha d'impartir en aquesta modalitat **entre el 25 i 50% dels crèdits en el cas de graus universitaris** i del **40% mínim en el cas dels**

¹ Aquest document pren com a referència la Resolució de 30 de setembre de 2019 d'Unibasq sobre el reconeixement de la formació dual. Protocolo para la obtención del reconocimiento de formación dual para títulos universitarios oficiales de grado y máster. https://www.unibasq.eus/wp-content/uploads/2019/11/Nuevo_Protocolo_Unibasq_DUAL.pdf

² European Centre for the Development of Vocational Training, ed. Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 100 Key Terms. 1.ª ed. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2008. https://www.cedefop.europa.eu/files/4064_en.pdf.

³ Cooper, Lesley, Janice Orrell, y Margaret Bowden. Work Integrated Learning: A Guide to Effective Practice. 1st ed. New York: Routledge, 2010.

⁴ «CWIHE | European Network of Cooperative and Work Integrated Higher Education». Accedido 23 de febrero de 2020. <https://cwihe.com/>.

màsters universitaris. Dins d'aquests percentatges han de figurar obligatòriament els Treballs de fi de grau i de màster (TFG/TFM).

2. JUSTIFICACIÓ

La titulació ha de justificar l'interès, pertinència i beneficis que presenta la formació dual que es proposa per a l'adquisició dels resultats de l'aprenentatge de l'alumnat i per a la seva formació global.

Quan la formació dual està dirigida només a una part de l'alumnat de la titulació, la institució ha d'aportar una comparativa que posi de manifest la diferència en l'adquisició de les competències i l'assoliment dels resultats de l'aprenentatge entre les dues modalitats, que han de ser els mateixos.

S'ha d'explicar el grau de participació de les entitats col·laboradores en la impartició del títol i que demostrï la seva implicació en l'assoliment dels resultats de l'aprenentatge de l'alumnat. Ha de demostrar-se que les entitats col·laboradores no seran simplement una receptora d'alumnat en pràctiques. En aquest sentit s'ha d'especificar per a cada matèria/assignatura del pla d'estudis la metodologia docent i les activitats formatives que es duran a terme a l'entitat col·laboradora que assegurin l'adquisició dels resultats de l'aprenentatge previstos. Si per alguna raó, l'alumnat en alguna entitat col·laboradora no completa les activitats previstes, s'ha de preveure la forma alternativa perquè assoleixi el resultat de l'aprenentatge previstos. Per tant, les entitats col·laboradores han de prendre un rol actiu en la formació de l'alumnat i en la seva avaluació.

La justificació inclourà un apartat especial per als TFG/TFM que indiqui com s'involucra l'entitat col·laboradora en la tutorització de l'alumnat per a la seva elaboració i en l'avaluació dels treballs finals.

Es crearà una comissió especial de seguiment de la formació dual que haurà d'estar formada per representants de la universitat i de les entitats col·laboradores. Haurà de fer un seguiment de la qualitat de la formació dual i, en especial, haurà de fer una anàlisi de l'assoliment dels resultats de l'aprenentatge i proposar millores, si és el cas. Les actes i informes d'aquesta comissió han d'estar disponibles en el moment de l'acreditació de la titulació o de l'acreditació institucional del centre.

3. COMPETÈNCIES

La titulació ha d'identificar les competències que preveu que tot l'alumnat desenvolupi al llarg dels estudis. Ha d'explicar quines competències de la titulació o itinerari es desenvoluparan a l'entitat i quines a l'aula. Si una competència es treballa en tots dos àmbits, s'ha d'indicar el diferent grau de desenvolupament o forma d'adquirir la mateixa en cada un dels àmbits, per exemple, la distribució dels ECTS que s'imparteixen al centre universitari i l'entitat col·laboradora per curs i matèria. En definitiva, la titulació ha de

poder demostrar que, independentment de l'àmbit, tot l'alumnat acabarà tenint una adquisició equivalent de competències.

4. ACCÉS I ADMISSIÓ D'ESTUDIANTS

Cal assenyalar de quina manera es distribuirà l'alumnat entre les diferents entitats i/o centre(s) universitari(s) participants tot garantint que totes les persones matriculades en el títol desenvoluparan les activitats previstes en el pla d'estudis bé en una entitat col·laboradora bé en el centre.

S'ha d'indicar el procés d'accés i admissió tot especificant els criteris d'admissió i el seu barem en el cas dels màsters universitaris i graus d'institucions privades que no participin en el procés de preinscripció unificat. En aquest sentit es descriurà el procés d'informació pública del procés d'accés i admissió i les accions de captació de nou alumnat. Igualment es detallarà el vincle que s'estableix entre l'estudiant i l'entitat en la qual desenvoluparà l'activitat formativa i que ha d'incloure obligatòriament la realització del Treball Fi de Grau o Treball Fi de Màster. En qualsevol cas aquest vincle respectarà la normativa vigent.

La titulació inclourà a la memòria el procediment de reconeixement de crèdits.

5. PLANIFICACIÓ DELS ENSENYAMENTS

S'ha d'aportar el disseny del pla d'estudis i el seu desplegament temporal, per grups i entitats col·laboradores. S'especificaran igualment, les metodologies i activitats docents i el sistema i criteris per a la seva avaluació.

S'haurà de presentar una descripció detallada de com l'alumnat alternarà la formació al centre universitari i a l'entitat col·laboradora i com participa aquesta en la formació i l'avaluació. Especialment important serà demostrar que la tutorització a l'entitat és adequada i supervisada pel professorat del centre universitari.

Els crèdits dins o en col·laboració amb l'entitat han d'estar incardinats en assignatures, matèries o mòduls concrets o específics en què una part de les seves competències s'adquireixin a l'aula i altres a l'entitat, sent l'avaluació de les dues realitzada de forma conjunta i coordinada entre responsables acadèmics i acadèmiques i de l'entitat.

L'alumnat haurà de cursar prèviament la formació necessària que garanteixi el desenvolupament de la formació en l'entitat amb seguretat i eficàcia.

6. PERSONAL ACADÈMIC

S'ha d'indicar el perfil tant de professorat acadèmic com el perfil de tutor o tutora de l'entitat participant. En el cas de les persones tutores es concretarà, com a mínim, la seva titulació universitària, trajectòria professional i experiència docent.

Els tutors i tutores a les entitats col·laboradores hauran de rebre formació prèvia en el model de formació dual.

S'ha d'assenyalar les obligacions que tant el tutor o tutora de l'entitat i el professorat adquireixen, i que s'han d'especificar en el conveni amb l'entitat, o bé en un document annex signat pels qui participen com a docents en la formació dual. La universitat ha de presentar un model genèric de conveni on es reculli la dedicació de tutor o tutora de l'entitat a l'estudiant.

S'han de detallar també la resta de personal de suport que es prevegi tant a les entitats col·laboradores com als centres universitaris.

7. RECURSOS MATERIALS I SERVEIS

S'ha adjuntar la relació d'entitats que participen en la formació dual. S'ha de justificar com la Universitat garanteix que acrediten les condicions suficients per desenvolupar les competències que el pla d'estudis reserva per a les activitats a l'entitat. En concret, que l'objecte social de les entitats i les instal·lacions i infraestructura de personal són adequades per al nivell de desenvolupament que requereix l'adquisició de tals competències. Aquests aspectes han de quedar recollits en un conveni genèric. A més, s'han d'especificar el procediment de seguiment i avaluació per incorporar o mantenir a les entitats en el programa.

S'han d'incloure els convenis signats amb les entitats, o, si s'escau, el model tipus que han subscrit totes elles per separat o a través d'una associació o clúster de què formin part. Els convenis que inicialment no es puguin aportar perquè no arriben a temps a la sol·licitud de verificació s'hauran d'aportar en el seguiment.

En el conveni ha d'especificar el tipus de formació que rebran els tutors / es de les entitats.

8. RESULTATS PREVISTOS

Si es preveuen resultats diferents entre l'alumnat que segueix una modalitat o altra s'hauran d'indicar i justificar.

9. SISTEMA DE GARANTIA DE LA QUALITAT

S'han d'incorporar els procediments relacionats amb el disseny i planificació de la titulació dual, seguiment de la seva implantació i compliment, a través del mesurament de la satisfacció i la identificació de necessitats i expectatives, i millora en funció dels resultats anteriors.

10. CALENDARI D'IMPLANTACIÓ

S'ha de presentar el calendari d'implantació de la titulació. Si la formació dual s'incorporés amb posterioritat a la verificació del títol, en la modificació, s'indicarà el calendari d'implantació d'aquesta modalitat.